

“MALA FILOZOFIJA“
Udruga za poticanje neformalnog obrazovanja,
kritičkog mišljenja i filozofije u praksi
Andrije Hebranga 10 e, 23000 Zadar
OIB: 45369134841

Godišnji izvještaj o radu udruge „Mala filozofija“ u 2020. godini

1. Projektne aktivnosti:

BEAGLE -Bioethical Education and Attitude Guidance for Living Environment bioetički je projekt, financiran i odobren od strane Europske unije, koji okuplja internacionalne partnere iz mediteranskog bazena, s ciljem promocije otvorene edukacije i inovativnih obrazovnih praksi. Udruga Mala filozofija (Hrvatska), StePS (Italija) i InternetNow! (Grčka), zajedno s Centrom za integrativnu bioetiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu (Hrvatska) i Teološkim fakultetom Sveučilišta u Ljubljani (Slovenija), odlučili su podijeliti dosadašnja iskustva s namjerom razvijanja novih, koja će im pomoći u kreiranju, testiranju i implementiranju inovativnih metoda učenja i poučavanja temeljenih na bioetičkim vrijednostima.

Svrha projekta je razvoj konkretnih smjernica bioetičke edukacije koje će pomoći učiteljima pri implementaciji vještina višeg reda, osobito kritičkog mišljenja. Uz to, razvojem obrazovnih materijala i priručnika, BEAGLE je unaprijedio razvoj nastavnog osoblja, a dostupni materijali uključuju i upute za praktičnu primjenu edukacijskih strategija –poput organiziranja i vođenja bioetičkih radionica, razvijanja sokratovskog dijaloga u učionicama i slično. Fokus na vođenju bioetičkih radionica proizlazi upravo iz jednake posvećenosti projekta učenicima i učiteljima, s obzirom na to da je njihov cilj razvijanje bioetičkih vrijednosti i kritičkog mišljenja kod učenika. Nadalje, BEAGLE je razvio transnacionalni školski kurikulum za bioetičku edukaciju unutar kojeg je revidirao dosadašnju zastupljenost bioetičkih vrijednosti i kritičkog mišljenja u školama. U konačnici, razvojem BEAGLE online arhive i mreže za bioetičku edukaciju povezali su se profesori i učitelji preko otvorene platforme koja optimizira razmjenu iskustava i potiče bržu implementaciju inovativnih metoda.

Projekt je završio 2.9.2020 godine, a aktivnosti provedene u 2020. godini su:

- Output 2: Finalizacija edukativnih materijala
- Output 3: Finalizacija Kurikuluma za bioetičko obrazovanje
- Output 4: Finalizacija Online arhiva i mreža za bioetičko obrazovanje

Više o projektu kao i sve razvijene edukativne materijale i kurikulum možete pronaći na:

[-https://beagleproject.eu/](https://beagleproject.eu/)

[-https://www.facebook.com/beagleprojecteu/](https://www.facebook.com/beagleprojecteu/)

“MALA FILOZOFIJA“
Udruga za poticanje neformalnog obrazovanja,
kritičkog mišljenja i filozofije u praksi
Andrije Hebranga 10 e, 23000 Zadar
OIB: 45369134841

HICAPS – Historical Castle Parks, (Interreg CENTRAL EUROPE) je europski projekt u kojem uz Malu filozofiju, sudjeluje još devet partnera iz četiri Europske zemlje (Slovenija, Italija, Poljska i Hrvatska). Projekt je usmjeren ka osnaživanju kapaciteta javnog i privatnog sektora za korištenje kulturnog naslijeđa i resursa ostvarenih međunarodnom suradnjom između partnerskih zemalja. Također, projekt je usmjeren na razvoj zajedničkih smjernica i alata za podršku izgradnji konsenzusa između javnog i privatnog sektora oko poboljšanja kvalitete i učinkovitosti u procesu evaluacije i korištenja kulturnog naslijeđa kao resursa za lokalni / regionalni razvoj, te oko podizanja svijesti među školama i građanima o našoj povijesti, koja se odražava kroz povijesne parkove.

U sklopu projekta, Udruga je zajedno s projektnim konzorcijem organizacija i lokalnih predstavnika vlasti radila na revitalizaciji povijesnih parkova, u sklopu čega je razvijen relevantan europski dokument „Transnacionalne strategije za evaluaciju kulturnog naslijeđa i potencijala povijesnih parkova u Srednjoj Europi“ ponuđen svim skupinama od interesa. Također, razvijeni su lokalni akcijski planovi koji uključuju konkretne smjernice i strategije za obnovu i pravilno korištenje kulturnog naslijeđa (u Hrvatskoj na primjeru parkova u Varaždinu i Bedekovčini) primijenjeni na šetalištu J.J. Strossmayera u Varaždinu, te parku dvorca Gornja Bedekovčina u općini Bedekovčina

Projekt HICAPS financira program Europske unije Interreg CENTRAL EUROPE, a sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Kroz 2020. godinu, u kojoj su sve aktivnosti projekta završene te je projekt finaliziran, odrađene su sljedeće zaključne aktivnosti:

- Kontinuirano ažuriranje web-stranice projekta
- Kontinuirano ažuriranje Facebook i Instagram stranice projekta
- Sudjelovanje na završnom partnerskom sastanku (voditelj: Općina Velenje, Slovenija, održano preko virtualne platforme)
- Organizacija i sudjelovanje u online HICAPS završnoj konferenciji za javnost
- Izrada HICAPS promotivnog videa
- Izrada HICAPS promotivnog kataloga
- Usklađivanje i nadzor komunikacijskih aktivnosti svih partnera usmjerenih ka zaključivanju projekta
- Prikupljanje i priprema projektne dokumentacije za pisanje završnog izvješća
- Pisanje završnog izvješća
- Revizija završnog izvješća na zahtjev nadležnog nadzornog tijela programskog okvira

Više o projektu:

<https://www.petit-philosophy.com/projekti/historical-castle-parks-hicaps>

“MALA FILOZOFIJA“
Udruga za poticanje neformalnog obrazovanja,
kritičkog mišljenja i filozofije u praksi
Andrije Hebranga 10 e, 23000 Zadar
OIB: 45369134841

<https://www.facebook.com/HicapsInterregCentral/>

https://www.instagram.com/historicalcastleparks_interreg/

<http://www.interreg-central.eu/HICAPS>

Community of Ethics Teachers in Europe - projekt je započeo u studenom 2017. godine. Projekt ima nekoliko ciljeva. Prvi cilj je mapiranje različitih kurikuluma etike u europskim srednjim školama putem online interaktivne platforme. Razmjenom dobre prakse i različitih pristupa u poučavanju etike i uspostavljanjem mreža etičkih učitelja u Europi, cilj je unaprijediti poučavanje etike u Europi. Drugi cilj je istražiti različite europske etičke kurikulume te kategorizirati različite pristupe nastavnim predmetima etika. To će dovesti do boljeg uvida u metode koje se koriste u srednjim školama. Osim navedenoga, razviti ćemo vizualni jezik koji predstavlja različite etičke pojmove koji se koriste u nastavi etike. Partneri na projektu su: Zofijini Ljubimci, društvo za razvoj humanistike (Slovenija); Udruga za poticanje neformalnog obrazovanja, kritičkog mišljenja i filozofije u praksi Mala filozofija; Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici; Stichting Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio i Gymnasium Weilheim.

Radi epidemioloških uvjeta u 2020. godini, projekt je produžen do lipnja 2021. godine. Uz to projektni nastavak je dobio financiranje, ali mi kao 'stari' partneri nemamo nikakvu financijsku dobit iz tog nastavka projekta. Za projekt je zadužen dr.sc. Zoran Kojčić

TRACE - Traditional children's stories for a common future

U kolovozu 2018. godine odobren je projekt *Traditional children's stories for a common future – TRACE*. Projekt vrijedan 178.330,00 eura provodit će se od 1. rujna 2018. do 31. kolovoza 2020. godine u suradnji sa suradnicima iz Hrvatske, Grčke, Latvije i Španjolske. Svrha je Projekta upoznati ciljne skupine, učitelje, edukatore i knjižničare koji rade s djecom u dobi između šest i 12 godina s tradicionalnim dječjim pričama iz partnerskih zemalja, a posredno i s kulturom tih zemalja. U sklopu Projekta bit će prevedena najkvalitetnija dječja literatura iz partnerskih zemalja na pet europskih jezika – jezike partnerskih zemalja i engleski jezik, a bit će organizirano i mnoštvo radionica za učitelje, knjižničare i edukatore kako bi ih se upoznao s kreativnim i inovativnim metodama poticanja djece spomenute dobne skupine na čitanje, kritičko razmišljanje i vlastito istraživanje europske kulture i europskih zemalja preko njima bliske literature – tradicionalnih dječjih priča koje su vrijedan dio europske kulturne baštine. U planu je i priprema mrežne stranice posvećene Projektu na kojoj će se moći pratiti sve novosti povezane s Projektom, a koja će služiti i kao dodatno edukativno pomagalo učiteljima, edukatorima i knjižničarima, kao i ostaloj zainteresiranoj javnosti. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu koordinatori su Projekta, a suradnici su na Projektu Udruga za poticanje neformalnog obrazovanja, kritičkog mišljenja i filozofije u praksi Mala filozofija (Zadar, Hrvatska), Osnovna škola *Josip Pupačić* (Omiš, Hrvatska), University of Peloponnese (Tripolis, Grčka), Biedriba *Radosas Idejas* (Riga, Latvija) i Fundación Euroárabe de Altos Estudios (Granada, Španjolska).

U projektu je do sada ostvareno:

- Istraživanje teorijske pozadine tradicionalnih dječjih priča - odabir tradicionalnih dječjih priča i njihovi

“MALA FILOZOFIJA“
Udruga za poticanje neformalnog obrazovanja,
kritičkog mišljenja i filozofije u praksi
Andrije Hebranga 10 e, 23000 Zadar
OIB: 45369134841

prijevod na sve partnerske jezike

- Istraživanje stanja u praksi – postojanje i korištenje tradicionalnih europskih priča za djecu u formalnom i neformalnom obrazovanju u partnerskim zemljama
- Izrada radionica za razvoj kritičkog mišljenja koristeći TRACE priče kao poticaj
 - Prijevod radionica na partnerske jezike
 - Održane pilotne radionice i provedena evaluacija istih od strane učitelja i knjižničara
 - Prikupljeni materijali i literatura za izradu Priručnika za učitelje i knjižničare

Više o projektu:

<http://www.trace-portal.eu/>

PEEC - Peace Education in Early Childhood to prevent Bullying

Projekt je financiran kroz Erasmus Plus KA2, EU Njemačke agencije za mobilnost, koji je započeo s provedbom 1. rujna 2019. godine, s osiguranim sredstvima za provedbu projekta do 31. listopada 2021. godine. Osnovni cilj projekta PEEC je promicanje i poticanje obrazovanja za mir u ranom odgoju i obrazovanju (ECEC - Early Childhood Education and Care). Projekt je usmjeren prema učiteljima i edukatorima koji sudjeluju u odgoju i obrazovanju za rano djetinjstvo, kako bi ih dodatno profesionalno osposobio i potakao njihovu svijest o važnosti obrazovanja za mir kao temelja prevencije diskriminacije, ekskluzije, rasizma i nasilnog ponašanja. Nadalje, svrha je projekta promicanje vrijednosti jednakosti i društvene inkluzije, te otvorenog dijaloga kao temelja Europske Unije. PEEC-ov značaj odnosi se na poticanje svijesti o važnosti obrazovanja za mir kao temelja prevencije diskriminacije, ekskluzije, rasizma i nasilnog ponašanja. Isticanjem obrazovanja za mir kao osnove otvorenog društva, projekt će staviti naglasak na razvoj demokratičnosti obrazovnog okruženja, te poticanja jednakosti, raznovrsnosti i inkluzije kao bitne stavke u prevenciji nasilja i nasilničkog ponašanja u ranoj dobi. U projektu sudjeluju 5 partnerske organizacije iz sljedećih zemalja: Njemačka, Latvija, Španjolska i Hrvatska.

U sklopu projekta ove godine provedene su sljedeće aktivnosti:

- Razvoj transnacionalnog kurikulumu za osposobljavanje učitelja koji sudjeluju u obrazovanju i odgoju za rano djetinjstvo
- Istraživanje i revizija postojećih praksi u obrazovanju i odgoju za rano djetinjstvo
 - Izrađeno 25 interaktivnih radionica za prevenciju nasilja za djecu u dobi od 3 do 6 godina.
 - Izrađen prvi draft Priručnika za prevenciju nasilja od najranije dobi namjenjen edukatorima i odgajateljima/cama
 -

Više o projektu:

“MALA FILOZOFIJA“
Udruga za poticanje neformalnog obrazovanja,
kritičkog mišljenja i filozofije u praksi
Andrije Hebranga 10 e, 23000 Zadar
OIB: 45369134841

http://peec-online.eu/?fbclid=IwAR2jKPaP4le4FXESOADn_YUEwTP_cNIHr-DhhNIFOBApiQ-xXOm3wT1My8s

ELVE – Environmental Learning based on Values Education from Early Childhood

Svatko bi trebao biti svjestan štete koju nanosimo svojoj okolini: ono što se događa na jednom dijelu našeg planeta utječe na cijeli svijet. Da bismo zaštitili zemlju, moramo razumjeti kako su tri dimenzije okoliša, društva i gospodarstva međusobno povezane u svojoj složenosti i kako su međusobno ovisne. Ključ toga je obrazovanje. Erasmus + projekt ELVE trebao bi tome pridonijeti. ELVE želi stvoriti načine i sredstva za integriranje teme "održivog obrazovanja o okolišu" u razvoj ranog djetinjstva. Projekt je namijenjen odgajateljima i učiteljima u osnovnim školama, kao i obrazovnim koordinatorima koji rade s djecom predškolske i osnovnoškolske dobi. Neizravna ciljna skupina stoga su djeca u dobi od 3-6 do 7-11 godina.

Specifični ciljevi projekta su:

- Razvoj transnacionalnog kurikulumu za održivo obrazovanje o okolišu za osnovnu i osnovnu razinu na temelju trenutnih kurikularnih ponuda u ovom području
- OER (otvoreni obrazovni resursi) za obrazovanje o okolišu za nastavnike i učitelje
- Priprema pratećeg vodiča za objašnjenje kurikularnog koncepta i materijala za učenje
- Razvoj „Čvorišta znanja“ ili mrežne platforme za pristup i pružanje OER-a i materijala za učenje, kao i za pitanja, prijedloge i razmjenu između nastavnika i učitelja
- Širenje projekta u cilju povećanja doseg a i podizanja svijesti o važnosti održivog obrazovanja o okolišu. U tu svrhu treba izraditi smjernice za primjenu ELVE-a u pet zemalja

Konzorcij projekta ELVE čini 6 projektnih partnera iz 5 različitih zemalja EU-a koji dolaze iz širokog spektra, uključujući Svjetsko udruženje za rano obrazovanje djece, sveučilišta, centri za obrazovanje, istraživački i razvojni centri i udruge te mala i srednja poduzeća.

Projekt je započeo 1.11.2020. godine i aktivnosti provedene u 2020. godini su:

- priprema dokumentacije
- online partnerski sastanak

“MALA FILOZOFIJA“
Udruga za poticanje neformalnog obrazovanja,
kritičkog mišljenja i filozofije u praksi
Andrije Hebranga 10 e, 23000 Zadar
OIB: 45369134841

Pogled u vlastito mišljenje (samoodrživ projekt)

Udruga provodi projekt od 2008. godine. Program suzdrži 35 radionica za cijelu školsku godinu za učenike 3. i 4. razreda osnovne škole. Provodi u PowerPoint prezentacijama u obliku stripa gdje bitnu ulogu imaju animirani učitelji poput sove Sofije, raka Paka, Jelena Malika i mnogih drugih koji djeci postavljaju temeljna pitanja vezana za nastavnu temu te na taj način potiču učenike na zabavno i strukturirano promišljanje o zadanoj temi. U radionicama se također koriste i didaktičke igre, zagonetke i poznate dječje priče prilagođene navedenim uzrastima. Početkom školske godine 2020. / 2021. program se provodi u četiri škole:

- OŠ Josipa Pupačića u Omišu
- OŠ F. K. FRANKOPANA u Osijeku (voditeljica Ana Petrović)
- OŠ Mladost u Osijeku (voditelj Mišo Tokić)
- Međunarodna osnovna škola Mostar (voditeljica Jelena Mikulić)

Više o projektu: <http://www.petit-philosophy.com/pogled-u-vlastito-misljenje/>

Mali filozofi (samoodrživ projekt)

Do *lockdowna* 13.3.2020. radionice su se redovito održavale u prostoru Udruge. Do kraja prvog polugodišta radionice smo premjestili u digitalno okruženje. S novom školskom godinom, i ponovnim povećanjem broja zaraženih nismo započinjali s novim ciklusom. U dogovoru s učenicima i roditeljima planiramo nastaviti s radom sredinom siječnja 2021. godine.

2. Objavljeni članci i izlaganja usko vezani uz aktivnosti udruge „Mala filozofija“:

- u 2020. godini zbog COVID pandemije nije objavljen nijedan članak o Maloj filozofiji u znanstveno - stručnim publikacijama niti su održana izlaganja o istom. U 2020. godini se nisu ni održavali znanstveni i stručni skupovi.

3. Izdavačka djelatnost

Po Statutu Udruge „Mala filozofija“ jedna od djelatnosti je i objavljivanje knjiga, časopisa, slikovnica u području u kojem djelujemo. Nakon slikovnice i *Mediterranskog armerun*, u 2020. godine objavili smo filozofski roman **Zorana Kojčića *Boja samoće***. To je prvi roman u biblioteci Filozofski roman.

“MALA FILOZOFIJA“
Udruga za poticanje neformalnog obrazovanja,
kritičkog mišljenja i filozofije u praksi
Andrije Hebranga 10 e, 23000 Zadar
OIB: 45369134841

Povjerenstvo za izdavačku djelatnost je pokrenulo i Virtualnu filozofiju, *online* predstavljanje knjiga, publikacija, *online* predavanja i radionice. U 2020. godini odradili smo 4 virtualna događaja. Tri predstavljanje knjige:

- Z. Kojčić *Boja Samoće* (23.11.2020)
- E. Cerić. H. Cerić. Strip kao medij filozofske poruke: stripozofski pristup nastavi filozofije (7.12.2020)
- N. Vertovšek *Drveno željezo medija*, (14.12.2020.)

I događaj *Heavy metal i filozofija* koje se održalo 21.12. a sadržavao je dva predavanja Predavači će biti Bruno Ćurko, s temom "Zviri i beštije u Moonspell poetici" i Josip Ćirić, s temom "Metal i *science fiction*". U 2021. nastavljamo s *Virtualnom filozofijom*.

4. Revizija web-stranice Udruge:

Sredinom srpnja, započet je rad na restrukturiranju web-stranice Udruge koji je završen početkom listopada. Baza podataka je proširena i ažurirana, te su dodane nove komponente poput dvojezične opcije (sadržaj na engleskom i hrvatskom jeziku). SEO stranice je optimiziran čime je online prisutnost Udruge ojačana, a i sama je temeljna struktura stranice promijenjena, kako bi se poboljšala funkcionalnost i olakšalo korisničko iskustvo.

5. Dodatne aktivnosti Udruge:

- Ćurko, B. „Ljetne radionice kritičkog mišljenja“ Klub mladih Osijek, 28. kolovoza 2020.
- „Kritičko mišljenje u nastavi“ seminar za srednjoškolske nastavnike, Voditelj: doc.dr.sc. Bruno Ćurko; 29.-31.8.2020.; Mjesto: Krasno Polje. Radionice i predavanja održana:
 - Interaktivno izlaganja: Što je kritičko mišljenje?
 - Meta sesija + osmišljavanje praktičnih radionica iz kritičkog mišljenja
 - Radionica bazirana na praktičkim radionicama
 - Formalna i neformalna logika – kako ih koristiti u raspravi
 - Filozofski caffe – kritičko mišljenje
 - Igra definiranja Tolerancija
 - Slikovnica za razvoj kritičkog mišljenja Filozofija ma što pak je to – priče o 13. antičkih filozofa
 - Filozofska šetnja na Zavižanu

“MALA FILOZOFIJA“
Udruga za poticanje neformalnog obrazovanja,
kritičkog mišljenja i filozofije u praksi
Andrije Hebranga 10 e, 23000 Zadar
OIB: 45369134841

- Obilježavanje Mediteranskog dana obale 2020.
 - Organizacija i provedba natječaja s glavnom temom morski pas, periska i glavata želva. NA natječaju je sudjelovalo nešto manje od 200 učenika iz svih dijelova Hrvatske. Osim nagrada koje je učenicima podijelio Splitsko-dalmatinski župan, tiskana je i slikovnica s najboljim radovima. tiskana je slikovnica „Slike i priče morskih dubina“ s najboljim učeničkim radovima. Urednici publikacije su Bruno Ćurko i Daria Škugor Povh.
 - Vođenje sedam *online* radionica (B.Ćurko) „Kreirajmo priču o zaštiti okoliša“ Produkt radionice je slikovnica naziva *Jadrane, imamo problem* koja će uskoro biti tiskana.
- *Online* radionica B. Ćurko „El Juego de definir“ (za Južnu Ameriku, 3.10.2020)
- Javna predavanja povodom Svjetskog dana filozofije, Gradska vijećnica Trogir, predavanje „Metode kritičkog mišljenja za osvještavanje vlastitog odnosa prema prirodi i životinjama“ (16.11.2020.)
- Ćurko, Bruno. „Zašto (ne)volimo vukove“ *online* interaktivno predavanje, *Dan filozofije u Loncu*, klub mladih Lonac. (20.11.2020.)

